

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin eettisen toimikunnan toimintakertomus 2021

Yleistä

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin eettinen toimikunta arvioi ennakolta ihmiseen sekä ihmisen alkioon ja sikiöön kohdistuvien terveystieteellisten tutkimushankkeiden eettisyyttä ja sekä laillisuuden toteutumista niissä. Laki lääketieteellisestä tutkimuksesta määrittelee ne tutkimukset, jotka tulee käsitellä eettisessä toimikunnassa. Toimikunnalla on lisäksi biopankkilain ja kudoslain mukaisia lausunnonantotehtäviä. Toimikunnan toiminta kattaa Tyksin erityisvastuualueen.

Toimikausi ja kokoonpanon muutokset

Toimikunnan toimikausi on kerrallaan neljä vuotta. Vuonna 2017 nimitetty toimikunta toimi vuoden 2021 loppuun. Eettisen toimikunnan puheenjohtajana toimi toimialajohtaja, dosentti Sirkku Jyrkkiö. Ensimmäisenä varapuheenjohtajana toimi Carl-Olof Pirttikangas ja toisena varapuheenjohtajana Helena Lapinleimu. Sirkku Jyrkkiön varajäsenenä toimi Eliisa Löyttyniemi. Toimikunnan jäseninä (varajäsen) toimivat Helena Lapinleimu (Ville Peltola), Riikka Huovinen (Riitta Parkkola), Jyrki Korkeila (Kim Kronström), Carl-Olof Pirttikangas (Merja Lähteenmäki), Janne Lähdesmäki (Ville Vuorinen), Heikki Ukkonen (Markus Juonala), Matti Laato (Keijo Mäkelä), Tuija Lehtikunnas (Sini Eloranta), Jaana Willberg (Johanna Tanner), Jan-Ola Wistbacka (Marja Hietala), Veikko Launis (Helena Siipi), Tom Southerington (Katariina Sirén), Hanna Mattila (Tarja Mäkelä) ja Anneli Kivijärvi (Jukka Kärkkäinen). Eettisen toimikunnan varajäsenen Kim Kronströmin tilalle valittiin vuonna 2020 Max Karukivi.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin hallitus nimesi uuden toimikunnan kaudeksi 2021–2022 kokouksessaan 14.12.2021. Toimikunta nimitettiin vuodeksi, koska Hyvinvointialueiden toiminta käynnistyy vuoden 2023 alusta. Eettisen toimikunnan puheenjohtajaksi valittiin toimialajohtaja, dosentti Sirkku Jyrkkiö. Ensimmäisenä varapuheenjohtajana toimi Carl-Olof Pirttikangas ja toisena varapuheenjohtajana Helena Lapinleimu. Sirkku Jyrkkiön varajäsenenä toimi Eliisa Löyttyniemi. Toimikunnan jäseninä (varajäsen) toimivat Helena Lapinleimu (Ville Peltola), Riitta Parkkola (Antti Jekunen), Max

Karukivi (Noora Scheinin), Carl-Olof Pirttikangas (Teijo Saari), Juho Joutsa (Ville Vuorinen), Heikki Ukkonen (Niina Koivuviita), Harri Hakovirta (Keijo Mäkelä), Asta Heikkilä (Sini Eloranta), Jaana Willberg (Johanna Tanner), Pekka Taimen (Marja Hietala), Helena Siipi (Veikko Launis), Tom Southerington (Katariina Sirén), Hanna Mattila (Tarja Mäkelä) ja Anneli Kivijärvi (Johanna Hynninen).

Toimikunnan sihteerinä toimi Aila Hinkkanen ja asiantuntijalääkärinä Tiina Varis. Puheenjohtajan virkavapaan aikana varapuheenjohtaja Carl-Olof Pirttikangas toimi puheenjohtajana sekä asiantuntijalääkärin virkavapaan aikana Tuija Vasankari ja Timo Juhola hoitivat hänen tehtäviään.

Kokoukset

Eettinen toimikunta kokoontui 11 kertaa vuonna 2021.

Lausunnot, ilmoitukset ja tietopyynnöt

Vuoden 2021 aikana käsiteltiin 636 asiaa (636 pykälää) ks. Kuva 1. Tämä tarkoittaa, että yhdessä kokouksessa esityslistalla oli keskimäärin 58 asiaa.

Toimikunta arvioi 112 uutta tutkimusta; näihin kuului 32 kliinistä lääketutkimusta, 80 muuta tutkimuslain mukaista lääketieteellistä tutkimusta.

Toimikunta arvioi yhteensä 189 tutkimussuunnitelman muutosta. Kliinisten lääketutkimusten muutoksia oli 126, muiden lääketieteellisten tutkimusten muutoksia oli 62, muiden tutkimusten muutoksia oli yhteensä 1. Lisäksi toimikunta otti vastaan erilaisia ilmoituksia ja tiedoksiantoja, mm. tutkimusten päättymisilmoituksia ja kliinisten lääketutkimusten vuosittaisia turvallisuusraportteja.

Vuonna 2021 eettisen toimikunnan sihteeristö käsitteli 32 tietopyyntöä; esimerkiksi pyyntöjä saada kopiota eettisen toimikunnan antamista lausunnoista tai saada erilaisia todistuksia mm. rahoittajia tai yhteistyökumppaneita varten.

Kuva 1. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin eettisen toimikunnan käsittelemien asioiden, uusien tutkimusten lausuntopyyntöjen ja muutoslausuntopyyntöjen lukumäärät vuosina 2011–2021.

